

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
אגף הפיקוח על העבודה

תנאים לפי סעיף 7 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח – 1968

פריט 6.4 בצו רישוי עסקים

מכבסה, ניקוי יבש

1. הגדרות

- 1.1. **אבזר הרמה** = התקן כלשהו המשמש או הנועד לשמש במישרין או בעקיפין לחיבור עומס להתקן הרמה ואינו מחובר דרך קבע לעומס, לרבות מענב, שרשרת, מענב חבל, טבעת, וו, מענב אונקל, סגיר, סביבול, מנעול סבב, עין הרמה, משולשת, חוליה, מלקחות לוח, מלקחות קורה, מלקחות מספריים, כלי קיבול להרמת חומרים או ציוד, דלי מלקחים, בורג עין, קורת הרמה, מסגרת הרמה וכל התקן דומה המהווה חלק של התקן הרמה או אמצעי תליה ולרבות תמיכה של התקן הרמה שבו משטח עבודה או במה;
- 1.2. **אבק** – חלקיקים או סיבים מינרליים מוצקים של חומר הפורחים או מרחפים באויר והעשויים לחדור למערכת הנשימה בתהליך השאיפה, והנוצרים בתהליך טבעי, בעיבוד, בטיפול, בטלטול, בשימוש או בכל פעולה אחרת בחומר;
- 1.3. **אבק מזיק** – אבק העלול לגרום למחלות ריאה הידועות בשם פנוימוקוניוזיס או לנזק בריאותי אחר שמקורו בחומר;
- 1.4. **בודק מוסמך** – מי שמפקח עבודה ראשי הסמיכו בכתב לעשות בדיקות וניסויים כמפורט ב"פקודת הבטיחות בעבודה";
- 1.5. **בודק מעבדתי מוסמך** – אדם במעבדה מוסמכת שהסמיכו שר התמ"ת לערוך בדיקות סביבתיות תעסוקתיות של ריכוזי הגורם המזיק באוויר במקום שבו עובדים בגורם;
- 1.6. **בעל – לרבות בעל עסק** = אדם המקבל אותה שעה דמי שכירות או רווחים מן החצרים, בין בזכות עצמו ובין כשלו או כנאמן של אחר או שהיה מקבל אילו החצרים היו מושכרים;
- 1.7. **גורם מזיק** – גורם כימי, פיזיקלי או ביולוגי, העלול לגרום באופן ישיר או עקיף לנזק בריאותי חריף או מתמשך לעובד, לרבות אחד מן הנקובים בתקנות בטיחות בעבודה, גהות תעסוקתית ובריאות העובדים ובתקנות ארגון הפיקוח על העבודה – ניטור סביבתי וניטור ביולוגי בגורמים מזיקים;
- 1.8. **גפ"מ** – גז פחמימני מעובה (גז בישול);
- 1.9. **דוד קיטור** = מיכל סגור שבו מיוצר למטרה כלשהי קיטור תחת לחץ גדול מלחץ אטמוספרי, לרבות חוסך המשמש לחימום מים המסופקים למיכל המשמש לחימום קיטור;
- 1.10. **חשיפה משוקללת מירבית מותרת** – Threshold Limit Value -Time Weighted average (TLV-TWA) – הרמה המשוקללת המירבית של גורמים כימיים ופיזיקליים באיזור עבודתו של העובד אשר עד אליה מותרת חשיפה במשך יום עבודה של 8 שעות מתוך יממה;
- 1.11. **מחלת משלח יד** = מחלה הנזכרת בתוספת שבתקנות מחלות מקצוע (חובת הודעה – רשימה נוספת) או מחלה אחרת כלשהי שעליה הוטלו הוראות סעיף 5 לתקנות הנ"ל;
- 1.12. **מיכל קיטור** = מיכל, למעט צינור לקיטור או נחשון לקיטור הבנוי עם מוצא קבע לאטמוספירה או חלל שבו הלחץ אינו עולה על הלחץ האטמוספרי, והוא מיכל שדרכו עובר קיטור בלחץ אטמוספרי, או בלחץ הקרוב לזה, לשם חימום, הרתחה, ייבוש, אידוי או מטרה דומה;
- 1.13. **מיתקן לחץ** = דוד קיטור, קולט קיטור או קולט אוויר;
- 1.14. **מכונה** = לרבות התקן מכני ורצועת הנע;

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
אגף הפיקוח על העבודה

- 1.15. מכונת הרמה = התקן הרמה, לרבות עגורן, קילון, תלת-רגל, התקן משיכה, מחפר עגורן, מחדיר כלונסאות, כננת, מלגזה, גלגלת, גלגלת שרשרת, גלגלת כבלים, גלגילון, מסוע עילי, מסילת כבל, חבל עילי וכל מכונה אחרת היכולה באמצעות אבזר הרמה להרים עומס, להורידו או להחזיקו תלוי;
- 1.16. מעבדה מוסמכת = מעבדה לגהות תעסוקתית של משרד התמ"ת וכל מעבדה אחרת שהסמיכה מפקח העבודה הראשי, לבצע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות במקומות עבודה, של ריכוזי החומר באוויר;
- 1.17. מעביד = לרבות חבר בני אדם ונציגו החוקי של מעביד שנפטר ולרבות מחזיק או תופש במקום עבודה;
- 1.18. מעליט = מיתקן המשמש לתנועת בני אדם או טובין בין רבדים קבועים, אשר לו תא או דוכן הנע במסלול מאונך או כמעט מאונך ותנועתו מוגבלת על ידי מכון;
- 1.19. מפעל = מפעל הוא חצרים שבהם או בגידרתם או מסביב להם עובדים בני-אדם בעבודת כפיים, בתהליך המשמש לעשיית מצרך או חלק של מצרך, שינוי, תיקון, עיטור, גימור, ניקוי, רחיצה, פירוק, הריסתו או הכשרתו למכירה, או הכרוך באלה, ונתקיימו בחצרים שתי אלה:
פעולת המפעל היא דרך משל-יד או לשם השתכרות;
אם מועבדים שם עובדים שכירים - יש למעבידים זכות גישה או זכות שליטה.
- 1.20. מפקח עבודה = מי שנתמנה לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954, להיות מפקח עבודה, סגן מפקח עבודה ראשי או מפקח עבודה ראשי, לפי העניין, ו"מפקח אזורי", לעניין מפעל פלוני-מי שנתמנה לפי החוק האמור להיות מפקח עבודה אזורי באזור שבו נמצא המפעל;
- 1.21. מקום מוקף = חדר, תא, מיכל, בור, מעבר לאדים, צינור או חלל מוקף כיוצא באלה;
- 1.22. מקרה מסוכן = מקרה כלשהו ממן המקרים הנמנים בתקנות התאונות ומחלות משל יד (הודעה על מקרים מסוכנים במקומות עבודה);
- 1.23. ניטור ביולוגי = בדיקות טוקסיקולוגיות ביולוגיות אצל עובדים החשופים או עומדים להיות חשופים לגורמים כימיים ופיזיקליים, בידי מעבדה לבדיקות טוקסיקולוגיות;
- 1.24. ניטור סביבתי (בדיקה סביבתית-תעסוקתית) = בדיקה של גורמים מזיקים בידי בודק מעבדתי מוסמך לשם קביעת רמת החשיפה המשוקללת, רמת החשיפה לזמן קצר ותקרת החשיפה במקום העבודה;
- 1.25. נפט = כל נוזל או גז פחממני מתלקח, לרבות גפ"מ (גז פחמימי מעובה), גז טבעי וכל חומר מתלקח אחר ששר התמ"ת הכריז עליו כנפט לעניין תקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), למעט משחות סיכה, שמני סיכה ואספלט;
- 1.26. עבודה בגורם = ייצור, שימוש, עיבוד, טיפול, טלטול או עבודות תחזוקה;
- 1.27. עובד = לרבות עובד עצמאי;
- 1.28. עובד בגורם מזיק = כל עובד החשוף לריכוז של גורם כימי באוויר מעל רמת הפעולה, או העובד במגע או בחשיפה או תוך אפשרות של מגע או חשיפה לגורם בעבודה או בתהליך עבודה מן הנקובים בתוספת לתקנות גהות תעסוקתית והוא עובד עבודה חלקית או מלאה, ביום עבודה של 8 שעות מתוך יממה, מספר שעות לשנה כמפורט בתקנות גהות תעסוקתית;
- 1.29. רופא מורשה = רופא מומחה לרפואה תעסוקתית וכן רופא של שירות רפואי מוסמך ששר העבודה, בהסכמת שר הבריאות, הרשו לעניין תקנות גהות תעסוקתית;
- 1.30. רמת פעולה סביבתית-תעסוקתית = רמה של מחצית החשיפה המשוקללת המותרת לגבי גורמים מזיקים כימיים ורבע החשיפה המשוקללת המירבית המותרת לגבי טלק, אסבסט, צורן דו-חמצני גבישי, סיבים מינרליים ומתכות קשות, שממנה ומעלה קיימת חובה לפקח על בריאות עובדים באמצעות ניטור סביבתי וניטור ביולוגי;

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
אגף הפיקוח על העבודה

- 1.31. רעש מזיק - רעש שמפלוסו גבוה מהערכים המותרים בתקנות אלה העלול לגרום לנזק בריאות לעובד החשוף לו במקום עבודתו;
- 1.32. רעש מתמשך - רעש שמפלוסו קבוע או משתנה, הנמשך ברציפות יותר משניה אחת, והנמדד ביחידות dB(A), בעזרת מד רעש מכוויל המכוון למצב Leq, ומשך המדידה 30 שניות לפחות, או כמשך הרעש, אם הרעש נמשך פחות מ- 30 שניות;
- 1.33. רעש התקפי - רעש שמתקיימים לגביו שני אלה:
הוא נמשך ברציפות פחות משניה אחת;
בזמן מדידת הרעש קיים הפרש העולה על 20 dB(L) או 20 dB(C) בין קריאת מד-הרעש כשהוא מכוון למצב "SLOW" לבין קריאת מד-הרעש כשהוא מכוון למצב "PEAK";
רעש כאמור ימדד ב dB(L) במד-רעש מכוויל המכוון למצב: "PEAK"
dB(A), dB(C), dB(L) - מצבי מדידת רעש בסקלות A, C או L, שהינן סקלות השקלול המוגדרות בהתאם לתקן;
- 1.34. שירות רפואי מוסמך = לשכת בריאות מחוזית או נפתית של משרד הבריאות, או קופת חולים כהגדרתה בחוק בריאות ממלכתי, או מוסד רפואי ששר העבודה, בהסכמת שר הבריאות הסכימו לעניין תקנות גהות תעסוקתית;
- 1.35. תאונת עבודה = תאונה כלשהי שמקורה בעבודתו של עובד כלשהו, ובמשך אותה עבודה;
- 1.36. תופש מקום = לרבות בעל מקום.

2. תנאים לרשיון

- 2.1. תופש מקום יקיים כהלכה כל הוראות החוקים, כמפורט מטה:
- 2.1.1. "פקודת הבטיחות בעבודה, התש"ל-1970" ותקנותיה, לרבות:
- 2.1.1.1. תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש), התשמ"ד-1984,
- 2.1.1.2. תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בממסים פחמיימניים הלוגניים מסוימים),
- 2.1.2. חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד – 1954 ותקנותיו, לרבות:
- 2.1.2.1. תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990.
- 2.1.3. חוק עבודת הנוער התשי"ג – 1953 ותקנותיו,
- 2.1.4. חוק עבודת נשים, התשי"ד – 1954 ותקנותיו,
- 2.1.5. פקודת תאונות ומחלות משלוח יד (הודעה) – 1945 ותקנותיה;
- 2.1.6. חוק החשמל, התשי"ד-1954 ותקנותיו;

ובראש ובראשונה התנאים המפורטים מטה:

2.2. פרק א': בריאות

- 2.2.1. קיום אוורור מספיק בכל מקום עבודה, סילוק אבק ואדים הנפלטים במהלך העבודה;
- 2.2.2. קיום תאורה מספיקה ונאותה, טבעית או מלאכותית בכל חלק במפעל;
- 2.2.3. קיום מידת חום סבירה בכל עמדת עבודה ;

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
אגף הפיקוח על העבודה

- 2.2.4. ביצוע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות לכל הגורמים המזיקים לרבות לרעש מזיק, לאבק מזיק, למתכות, לממיסים וכד', בהתאם לדרישות תקנות גהות תעסוקתית;
- 2.2.5. הקפדה על ביצוע בדיקות רפואיות לעובדים החשופים לגורמים מזיקים;
- 2.2.6. קיום גיליונות בטיחות (MSDS) לחומרים המסוכנים הנמצאים במפעל וקיום תוויות סימון.
- 2.2.7. קיום סימון ושילוט של תהליכים מסוכנים, חומרים מסוכנים וכד'.

2.3. פרק ב': בטיחות

- 2.3.1. קיום התקני בטיחות במכונות ובכלי עבודה;
- 2.3.2. מכירה, שכירה והשכרה של מכונות או פריטים רק בצירוף הוראות הפעלה, אחזקה ובטיחות בשפה העברית;
- למכונה או פריט מיובאים יש לוודא קיום ההוראות בשפה האנגלית.
- 2.3.3. קיום מקום עבודה בטוח לעובדים, קיום אמצעי גישה בטוחים לכול מקום שאדם צריך לעבוד בו;
- 2.3.4. ביצוע בדיקות תקופתיות למעליות, מכונות הרמה, אביזרי הרמה ומתקני לחץ, שמירת תסקירי הבדיקה במקום העבודה והקפדה על תחזוקתם באופן שוטף;
- 2.3.5. ביצוע עבודה במקום מוקף, בהתאם לדרישות החוק;
- 2.3.6. שמירה על מעברים חופשיים בחדרי העבודה, קיום ממלטים מדליקה ושילוטם ;
- 2.3.7. קיום מערכת חשמל תקינה;
- 2.3.8. אספקת ציוד מגן אישי מתאים ובכמות מספקת, ועפ"י התקנים המקובלים, ווידוא כי העובדים משתמשים בו, בהתאם לתהליך העבודה;
- 2.3.9. קביעת כללים ברורים וכתובים לשינוע במפעל ;

2.4. פרק ג': רווחה לעובדים

- 2.4.1. קיום נקודות נאותות ונוחות להספקת מים ראויים לשתיה ובכמות מספקת;
- 2.4.2. קיום סידורי רחצה לעובדים, לרבות הספקת סבון ומגבות נקיות או אמצעים אחרים לניגוב;
- 2.4.3. קיום מלתחות נפרדות לבגדי עבודה ובגדי העובדים;
- 2.4.4. קיום נוחיות תקינות ומספיקות לעובדים וכן נפרדות לגברים ולנשים;
- 2.4.5. קיום מקומות ישיבה מתאימים כדי לאפשר לעובדים כשיש להם הזדמנות סבירה לשבת מבלי שתופרע העבודה;
- 2.4.6. קיום ארגזים עזרה ראשונה עם תכולה הנדרשת בחקיקה;
- 2.4.7. אספקת מקום מסודר לאכילה ומנוחה עבור העובדים;

2.5. פרק ד': ארגון מקום העבודה

- 2.5.1. מינוי ממונה על הבטיחות ווידוא ביצוע תפקידו;
- 2.5.2. הודעה לאגף הפיקוח על העבודה על תחילת פעולת בניה שנמשכת יותר מ- 6 שבועות ומינוי מנהל עבודה מוסמך;
- 2.5.3. קיום ועדת הבטיחות ווידוא הכשרת נאמני הבטיחות,
- 2.5.4. הכשרת מפעילי עגורנים, מפעילי דודי קיטור ובעלי תפקידים אחרים בתחום הבטיחות, כנדרש בחקיקה ,
- 2.5.5. מינוי מפעילי מכונות הרמה אחרות שאינן עגורנים;

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
אגף הפיקוח על העבודה

- 2.5.6. הדרכת העובדים בדבר הסיכונים הקיימים במקום עבודתם, ניהול פנקס הדרכה ומסירת תמציות הדרכה בכתב,
- 2.5.7. הכנת נהלים והוראות עבודה ובטיחות במפעל ועדכוןם,
- 2.5.8. קיום חובת דיווח לאגף הפיקוח על העבודה על כל תאונת עבודה כאשר הנפגע נעדר יותר מ- 3 ימים, על כל מחלת מקצוע או מקרה מסוכן;
- 2.5.9. קיום מקומות אחסון מסודרים ומסומנים עבור חומרים/כלים/גלילי גז/חומרי גלם/תוצרת, וכד'.
- 2.5.10. קיום היתר מטעם אגף הפיקוח על העבודה לאחזקת מחסן נפט.
- 2.5.11. קיום היתר מטעם אגף הפיקוח על העבודה לביצוע עבודת ניקוי חול.

3. איסור שינוי

לא ייעשה כל שינוי בעסק אלא באישור של כל הגורמים המערבים במתן האישור לרשיון.

4. הוספת תנאים וגרועות

בסמכות מפקח עבודה אזורי או מפקח מטעמו להוסיף על התנאים האמורים לעיל, לגרוע מהם או לשנותם, לפי שיקול דעתו .